

Číslo: 88001/2022-2023

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 09. 11. 2022 do 11. 11. 2022, od 14. 11. 2022 do 15. 11. 2022**
a **21. 11. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Stredná priemyselná škola strojnícka, Komenského 2, Košice	
Zriaďovateľ	Košický samosprávny kraj

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Rastislav Friga, riaditeľ školy

Ing. Renáta Ižolová, zástupkyňa riaditeľa školy

Ing. Alena Poráziková, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 88001/2022-2023 zo dňa 03. 11. 2022
inšpekciu vykonali:

RNDr. Zuzana Borovská, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Mgr. Anežka Barillová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Mgr. Ján Benko, PhD, školský inšpektor, ŠIC Košice

PhDr. Valéria Leščišinová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

RNDr. Monika Murínová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

RNDr. Anežka Nováčková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Ing. Liana Pírová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Mgr. Peter Hudák, odborník z praxe

Ing. Mária Kubíková, odborníčka z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav a úroveň pedagogického riadenia, podmienok výchovy a vzdelávania a materiálno-technického zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu v strednej odbornej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Komplexná inšpekcia bola vykonaná v štátnej strednej odbornej škole (SOŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2022/2023 sa v dennej forme štúdia vzdelávalo spolu 326 žiakov

v 14 triedach (z toho v 5 boli spojení žiaci 2 príbuzných odborov vzdelávania¹). Výchovno-vzdelávací proces bol realizovaný v 6 študijných odboroch (ŠO) – 2381 M strojárstvo (71 žiakov), 2387 M mechatronika (53 žiakov), 2413 K mechanik strojov a zariadení (61 žiakov), 2426 K programátor obrábacích a zvracích strojov a zariadení (77 žiakov), 3776 K 01 mechanik lietadiel – mechanika (36 žiakov) a ŠO 3920 M polytechnika (28 žiakov), ktorý bol v útlme. Z celkového počtu žiakov bolo do systému duálneho vzdelávania (SDV) zapojených 70 žiakov z nich 28 v ŠO 2413 K mechanik strojov a zariadení a 42 v ŠO 2426 K programátor obrábacích a zvracích strojov a zariadení. Škola evidovala 36 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), z nich 35 so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a 1 s nadaním. Žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a z marginalizovaných rómskych komunít nevzdelávala. Proces výchovy a vzdelávania zabezpečovalo 31 pedagogických zamestnancov (PZ) a 1 odborný zamestnanec (školský psychológ) na čiastočný úväzok. Počet odborných zamestnancov školy vzhľadom na počet evidovaných žiakov so ŠVVP bol podľa vyjadrenia školy postačujúci.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Priebeh výchovy a vzdelávania bol sledovaný celkom na 55 vyučovacích hodinách. Predmety zaradené do kategórie všeobecné vzdelávanie boli pozorované na 19 hodinách, predmety zaradené do kategórie odborné vzdelávanie vo vzdelávacej oblasti (VO) teoretické odborné vzdelávanie na 12 hodinách; predmety zaradené do kategórie odborné vzdelávanie vo VO praktická príprava na 24 hodinách.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE – VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Smerovanie a kvalitatívnu úroveň sledovaného vyučovacieho procesu výraznou mierou ovplyvnila formulácia cieľa hodiny, ktorá mala na väčšine hodín podobu oboznámenia žiakov s témou preberaného učiva, bez zadefinovania požadovanej normy ich činností. Prejavilo sa to pri priebežnom overovaní čiastkových cieľov, keď sa vyučujúce väčšinou sústredili na malý počet žiakov (zväčša tých istých), často však záverečné stanoviská a zdôvodnenia urobili učiteľky. V priebehu sledovaných hodín disponovali žiaci primeranými **komunikačnými spôsobilosťami** na požadovanej úrovni. Zväčša dokázali začať, viesť a ukončiť komunikáciu, zorientovať sa v danej komunikačnej situácii, s pomocou učiteľa vysvetliť sémantické vzťahy medzi slovami, rozlišovať homonymitu a viacvýznamovosť slov. Vo svojich ústnych prejavoch používali odvodené, zložené slová, skratky a značky. V cudzom texte dokázali vyhľadať a vo vlastnom prejave uplatniť obsahové a niektoré jazykové i mimojazykové konektory, ktoré zabezpečovali súdržnosť textu. Časť žiakov používala obmedzený repertoár slovnej zásoby s častým opakovaním slov, ojedinele použili slangové a nespisovné slová, nedokázali sa vyhnúť niektorým chybám vo výslovnosti (vplyv nárečia). Pri rozvíjaní čitateľských kompetencií dokázali text (najčastejšie pracovné listy, ukážky z učebnice, ojedinele práca s IKT) analyzovať, s pomocou učiteľa vedeli identifikovať problémy explicitne nastolené textom, reprodukovat obsah vecného textu a intuitívne spájať informácie z neho s predchádzajúcimi poznatkami a skúsenosťami. Viacerí preukázali schopnosť hodnotiť text z hľadiska formy, jazykových prostriedkov, útvaru a štýlu. Pri rozvíjaní **kognitívnych kompetencií** vyučujúci dominantne využívali učebné texty (rovnaké pre všetkých žiakov, vrátane žiakov so ŠVVP), ktoré čiastočne racionalizovali učebné činnosti žiakov (hlavne intaktných), pomáhali pochopiť abstraktné prvky učiva. Úlohy a činnosti vyučujúci nediferencovali, učebnú záťaž s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov neoptimalizovali. Žiaci dokázali správne reprodukovat osvojené vedomosti a zväčša ich aj uplatniť v konkrétnej neznámej situácii. Prevažne samostatne rozčleňovali a kategorizovali

¹I. C – ŠO 2426 K a ŠO 3776 K 01; II. C – ŠO 2413 K a ŠO 3776 K 01; III. A – ŠO 2381 M a ŠO 2387 M; III. C – ŠO 2413 K a ŠO 3776 K 01; IV. B – ŠO 2413 K a ŠO 2426 K;

nadobudnuté poznatky a informácie, viac ako polovica z nich vedela robiť rozhodnutia na základe kritérií a argumentovať svoje hodnotenie (jazykový štýl, slohové postupy, slohové útvary). Pri ojedinele vytvorených príležitostiach žiaci nedokázali samostatne spájať vedomosti s riešením problému, potrebovali usmernenie a pomoc učiteľa. Do procesu **metakognície** sa aktívne zapájala viac ako polovica žiakov, zväčša prejavili schopnosť sledovať, korigovať a usmerňovať vlastné učenie sa a poznávanie. Schopnosť kriticky myslieť preukázali len v obmedzenej miere, chybu si ojedinele dokázali uvedomiť, bez pomoci vyučujúcej ju však nedokázali odstrániť. Negatívny vplyv na celkovú úroveň rozvíjania kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov mala minimálna miera vytvárania príležitosti na hodnotenie vlastných výkonov a výkonov spolužiakov. Ak boli vyučujúcim vyzvaní na sebahodnotenie, nedokázali svoju prácu posúdiť. Pre rozvíjanie **občianskych kompetencií** žiakov nebol vytvorený dostatok priestoru a príležitostí. Ak im bol poskytnutý, prevažne pohotovo reagovali na aktuálnu situáciu a prezentovali svoje názory a hodnotové postoje. Zdôvodniť vyjadrený názor a podporiť ho vhodným argumentom dokázali len jednotlivci. Vypočuli si a rešpektovali aj ojedinele prezentované názory ostatných, nereagovali na nich. Vyučujúci prispievali k vytváraniu podnetnej sociálnej atmosféry v triede, dbali na formovanie vzájomne pozitívnych vzťahov (žiak – žiak, učiteľ – žiak) a dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania sa. Kladne to ovplyvnilo rozvíjanie **sociálnych kompetencií** žiakov, ktorí mali osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov spolužiakov, dokázali sa navzájom počúvať a zväčša uplatňovali ústretovú komunikáciu. Väčšina z nich sa správala kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám. Pri práci vo dvojiciach/skupinách (zaradená na viac ako polovici sledovaných hodín) poznali a prevažne akceptovali dohodnuté pravidlá práce, dokázali spolupracovať, pričom nie vždy konštruktívne komunikovali. Úlohy a zadania splnili v stanovenom čase, výsledok spoločnej práce dokázali prezentovať, avšak nie vždy prejavili primeranú schopnosť zdôvodnenia, argumentácie.

Učenie sa žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Predmety teoretického všeobecného vzdelávania

Učenie sa žiaka

Výchovno-vzdelávací proces bol posudzovaný z hľadiska sledovania jednotlivých kompetencií v 4 všeobecných predmetoch teoretického vzdelávania. Žiaci preukázali priemernú mieru **komunikačných kompetencií**, poväčšine sa vyjadrovali plynulo a pohotovo, používali kultivovaný, spisovný jazyk a veku primeranú slovnú zásobu. Na väčšine hodín cudzieho jazyka dokázali diskutovať na zadanú tému prostredníctvom osvojenej odbornej terminológie. Pri práci s textom preukázali schopnosť vyhľadať informácie a tie následne vyhodnocovať, zistené súvislosti vedeli pospájať a porozumenie textu interpretovať. Schopnosť kriticky text posúdiť a vyhodnotiť preukázali len na tretine hodín, na ostatných hodinách túto spôsobilosť buď neprejavili alebo nemali možnosť preukázať. V oblasti rozvoja poznávacích kompetencií sa učitelia prioritne zameriavali na úlohy, ktoré rozvíjali myslenie na nižších úrovniach poznania. Žiaci dokázali riešiť úlohy na zapamätanie a aplikáciu, spôsobilosť riešiť analytické úlohy (identifikovať vzťahy medzi kvadratickými rovnicami a funkciami, posúdením pravdivosti výrokov vylúčiť čo sa nehodilo, priradiť nadpis k príslušnému odstavcu, určiť pravidlá pre použitie gramatického času) prejavili viac ako tri štvrtiny z nich. **Vyššie myšlienkové procesy** mali možnosť rozvíjať menej často. Schopnosť zaujať stanovisko k riešeniu úlohy (napr. zhodnotiť možnosť riešiteľnosti kvadratickej rovnice), vybrať najvhodnejšie riešenie, prípadne toto riešenie prispôbovať alebo meniť v závislosti od vstupov preukázala asi štvrtina žiakov. Spôsobilosť produkovať nové postupy, algoritmy riešenia, či navrhovať výstupy (tvoriť príklady na slovné úlohy súvisiace s učebnou témou) prejavilo len zopár jedincov. Na hodinách možnosť uplatniť zvedavosť a tvorivosť poväčšine nemali alebo ak ju dostali nevedeli ju využiť. Slabou stránkou v rámci rozvoja kompetencií k **celoživotnému vzdelávaniu** bola oblasť sebahodnotenia vlastných učebných činností a hodnotenia výsledkov učenia spolužiakov, pretože na väčšine hodín žiaci nedostali príležitosti na sebareflexiu alebo reflexiu ostatných. Ak sa im občas takáto príležitosť naskytla, len ojedinele dokázali zhodnotiť svoje výkony resp. reagovať na hodnotenie svojich postupov od vyučujúcich. Uplatňovanie efektívnych

stratégií učenia iba na polovici hodín malo nepriaznivý dopad na motiváciu žiakov a rozvoj ich kritického myslenia. Rezervy boli pozorované aj v podpore rozvoja **občianskych kompetencií** najmä v oblasti názorových prejavov žiakov. Tí väčšinou dokázali vyjadriť svoj názor, obhájiť a zdôvodniť vlastné postoje vedela zhruba polovica z nich. Spôsobilosť navzájom posúdiť alebo vyjadriť sa k názorom svojich spolužiakov preukázali iba jednotlivci, a aj to len zriedka, pretože obvykle k tomu nedostali príležitosť. Rozvoj **sociálnych kompetencií** bol podporovaný aj uplatňovaním kooperatívnych foriem vyučovania prostredníctvom rovesníckej podpory a prácou vo dvojiciach/skupine na takmer polovici hodín. Pri ciele zadanej tímovej práci schopnosť náležite kooperovať v skupine alebo vo dvojici preukázala asi polovica žiakov. Takmer tretina výsledky spoločnej činnosti zvyčajne dokázala prezentovať, ale argumentačne ich zdôvodniť spravidla nevedela. Pri ostatných činnostiach frontálneho charakteru žiaci poväčšine dokázali efektívne komunikovať s učiteľom alebo medzi sebou, počas hodiny svojim správaním prispievali k pokojnej atmosfére, avšak niektorí boli na vyučovaní málo aktívni.

Vyučovanie učiteľom

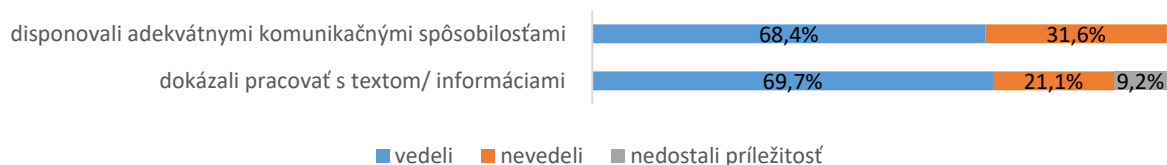
Optimalizovanie učebnej záťaže žiakov vo vzťahu k individuálnym schopnostiam a možnostiam bolo na sledovaných hodinách pozorované len málokedy. Na väčšine hodín žiaci riešili identické úlohy/zadania a vyučujúci volili ku všetkým rovnaký prístup. Ojedinele poskytli jednotlivcom pomoc prostredníctvom opätovného vysvetlenia učiva alebo uplatnením možnosti rovesníckeho učenia. Kladenie problémových otázok v úvode vyučovania zväčša aktivizovalo žiakov k činnostnému učeniu a rozvoju ich kritického myslenia, avšak pri expozícii učiva používanie tých istých **tradičných metód a foriem** práce (výklad učebnej témy, frontálne vyučovanie, samostatná práca) takmer na polovici hodín ich pozornosť postupne eliminovalo. Väčšina žiakov po čase strácala záujem o vyučovací proces, spoliehala sa na konanie aktívnych jedincov, sama iniciatívu neprejavovala a konala iba na pokyn od učiteľa. Málo efektívne bolo aj uplatňovanie kooperatívnych foriem, pretože boli aplikované často na konci hodiny, kedy sa žiaci už nevedeli na spoluprácu plne sústrediť alebo pre nedostatok času ju nemohli komplexne zrealizovať. Vyučujúci prevažne zabezpečovali žiakom **vhodné pracovné prostredie**, v ktorom prevládali pozitívne vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi, aj žiakmi navzájom. Jedinci sa v ňom cítili bezpečne, zo strany rovesníkov bola pozorovateľná ústretovosť k slabším. Zlepšenie si vyžaduje podporovanie sebadôvery každého žiaka, ktoré bolo pozorované iba približne na tretine hodín a uplatňovanie účinnej najmä záverečnej spätnej väzby vo vzťahu k miere splnenia stanoveného vzdelávacieho cieľa. Na polovici hodín učitelia uprednostňovali motivačnú chválu na povzbudzovanie, avšak len ojedinele uskutočnili odôvodnenú klasifikáciu, na prevažnej časti hospitácií efektívne hodnotenie učebných výkonov žiakov neuplatňovali.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov v predmetoch teoretického všeobecného vzdelávania

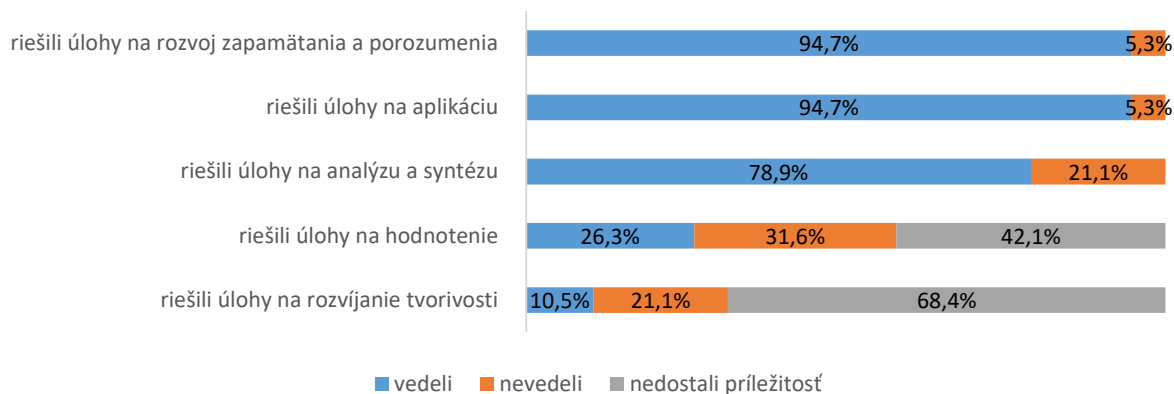
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná
	anglický jazyk	priemerná
Človek a príroda	fyzika	priemerná
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná

Učenie sa žiakov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

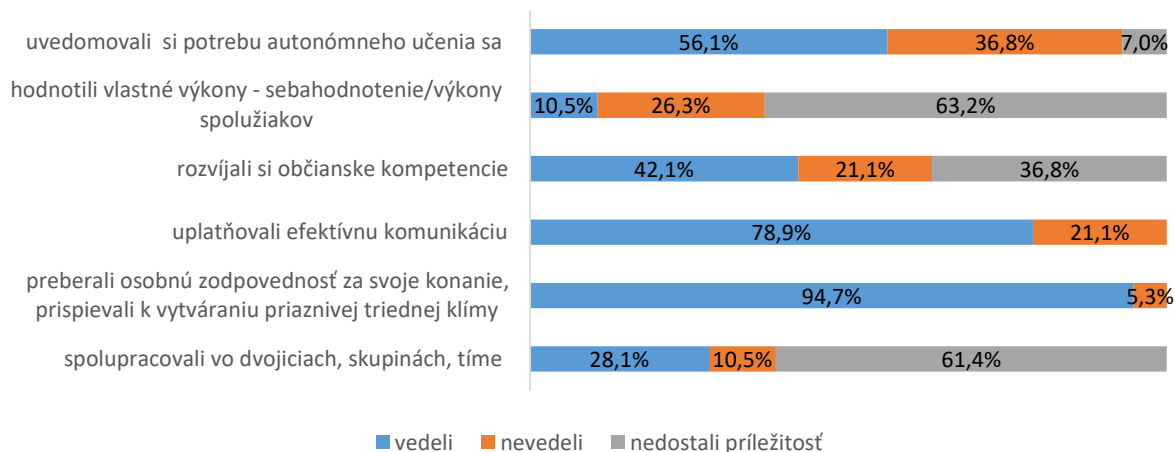
Graf 1 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v teoretickom všeobecnom vzdelávaní

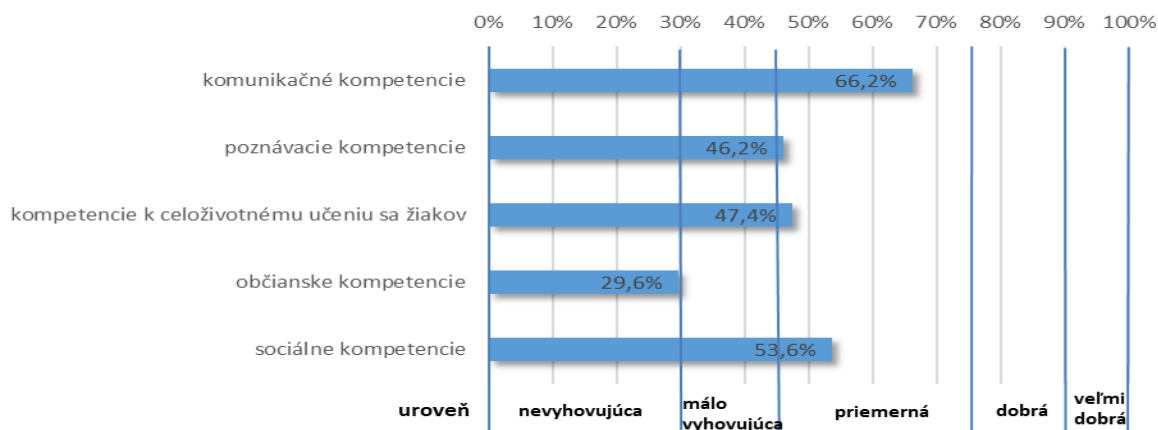
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v teoretickom všeobecnom vzdelávaní

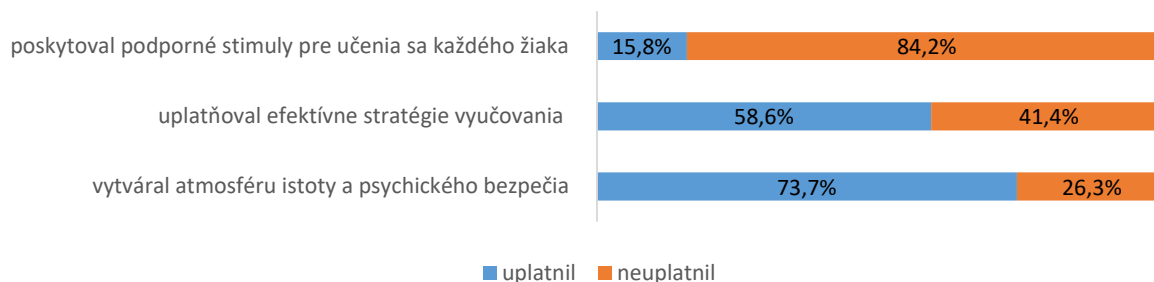
Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v teoretickom všeobecnom vzdelávaní

Graf 3a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch vo všeobecnom vzdelávaní

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľmi pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na vyučovacích hodinách vo všeobecnom vzdelávaní

TEORETICKÉ VYUČOVANIE – ODBORNÉ VZDELÁVANIE

Učenie sa žiaka

Väčšina žiakov na hospitovaných hodinách disponovala primeranými **komunikačnými spôsobilosťami**. V ústnom prejave sa prevažne vyjadrovali kultivovane, spisovne správne, na výzvu učiteľa väčšinou reagovali pohotovo. Pri komunikácii s učiteľom uplatňovali správnu odbornú terminológiu, ich slovná zásoba bola pomerne rozvinutá, občas sa u niektorých žiakov vyskytli vo vzťahu k učebným témam menšie nepresnosti. Žiaci počúvali text s porozumením, zväčša dokázali z textu (v printovej, ústnej, audiovizuálnej podobe, forma nákresov) vyhľadávať kľúčové slová a údaje. Pri práci s textom v riadenom rozhovore s učiteľom, či výklade vedeli sprostredkované informácie prepájať so svojimi poznatkami. Na takmer polovici sledovaných hodín žiaci nemali možnosť získané informácie posudzovať, prípadne zaujať k nim stanovisko vzhľadom na zvolené metódy a formy vyučovania. V oblasti rozvoja **kognitívnych zručností** žiaci prevažne dokázali správne reprodukovať osvojené vedomosti, menšie nepresnosti sa vyskytli pri výpočtoch, popise zloženia súčastky, nástrojov a prístrojov, prípadne priebehu javu. Osvojené vedomosti, získané poznatky a vlastné skúsenosti väčšina žiakov využívala pri riešení úloh na aplikáciu (označovali súkolesia, porovnávali brúsne kotúče, používali vzorce pri výpočtoch, manipulovali s nástrojmi, vyberali predmet podnikania, sumarizovali dane), ale iba niektorí pri aplikácii poznatkov preukázali samostatnosť. Schopnosť analytického myslenia (prechod tepla do triesky, posúdenie vhodnosti materiálu na výrobu skrutkových spojov, zloženie brúsnych kotúčov, upínanie nástroja do skľučovadla, posúdenie výhod právnej formy podnikania) mali žiaci možnosť preukázať na väčšine sledovaných hodín, avšak pre dokončenie úlohy väčšina z nich potrebovala usmernenie učiteľa. Ak mali zo získaných údajov vyvodiť záver, prípadne rozhodnúť a vybrať najvhodnejší spôsob riešenia problému, nevedeli pri hodnotení zaujať vlastné stanovisko. Na sledovaných hodinách nedostali príležitosť vykonávať činnosti a riešiť úlohy zamerané na **rozvoj vyšších myšlienkových procesov** na úrovni tvorivosti. Rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** bolo charakterizované dostatočnou motiváciou a sústredenosťou žiakov na väčšine hodín. Schopnosť kriticky myslieť, uvedomiť si chybu a pracovať s ňou mali príležitosť preukázať len ojedinele. Na pomenovanie svojich silných a slabých stránok v procese učenia, prípadne na preukázanie schopnosti hodnotiť spolužiakov žiaci nemali vytvorený priestor. Na viac ako polovici hospitovaných hodín žiaci zväčša ochotne vyjadrovali svoje názory v súvislosti k preberanými témami, väčšinou vedeli svoje stanovisko aj zdôvodniť. Rozvoj **občianskych kompetencií** nepriaznivo ovplyvnila absencia aktívneho počúvania, posudzovania informácií z viacerých uhlov pohľadu a posudzovania názorov spolužiakov. Na väčšine hodín komunikácia žiakov smerovala k efektívnej spolupráci s učiteľom a spolužiakmi, všetci prispievali k vytváraniu priaznivej triednej klímy. Ak dostali príležitosť pracovať v skupine, zväčša nedokázali objektívne hodnotiť a primerane zdôvodňovať výsledok spoločnej práce, čo oslabovalo rozvoj ich **sociálnych kompetencií**.

Vyučovanie učiteľom

Vyučujúci vytvárali na väčšine sledovaných hodín prostredie, v ktorom sa cítili jednotlivci spokojne, prirodzene, prispievali k vytváraniu **atmosféry slobody, istoty a bezpečia**. Pri komunikácii so žiakmi

prejavovali empatiu, na ich odpovede reagovali povzbudzujúco, avšak proces výučby nepersonalizovali, učebnú záťaž vzhľadom na schopnosti a individualitu jednotlivcov neoptimalizovali. Absentovali podporné stimuly pre **učenie sa** každého žiaka. Pozitívom všetkých pozorovaných hodín bolo rozvíjanie zmyslového vnímania prostredníctvom názorných didaktických pomôcok, prostriedkov a predmetov. Na polovici sledovaných hodín boli využívané tradičné metódy vyučovania (výklad, prednáška), z **efektívnych metód vyučovania** boli v procese výučby najčastejšie zaradené činnosti zamerané na aktivitu žiakov (brainstorming) a aplikovanie získaných vedomostí v reálnych situáciách. Metódy smerujúce k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov na úrovni analýzy (porovnávanie typov súkolesí, uhlov rezného klinu, zloženie brúsnych kotúčov...) boli vo vyučovaní zaradené na menej ako polovici hospitovaných hodín, zadania zamerané na podporu zlepšenia úrovne schopnosti hodnotenia a tvorivosti takmer vôbec.

Objektívne a komplexné zdôvodnenie kvality výkonov žiakov, poskytovanie spätnej väzby pre podporu efektívneho učenia sa, prípadnú klasifikáciu a jej zdôvodnenie vyučujúci uplatňovali len výnimočne.

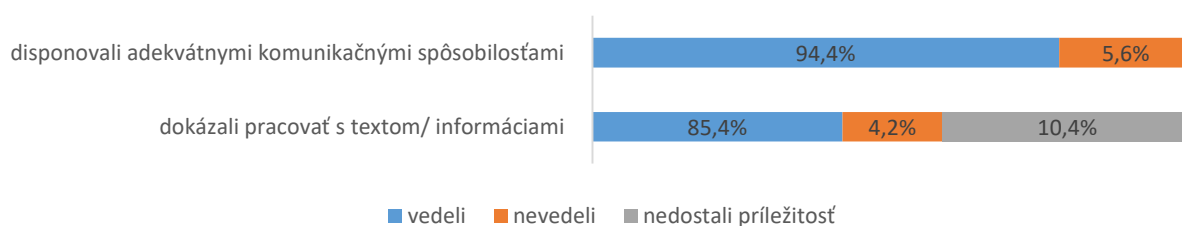
Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov teoretického odborného vzdelávania v študijných odboroch

Skupina odboru	ŠO/zameranie	Úroveň
23,24 Strojárstvo a ostatná kovospracujúca výroba I, II	2381 M strojárstvo (strojárska konštrukcia, základy ekonomiky)	priemerná
	2387 M mechatronika (strojnictvo)	priemerná
	2413 K mechanik strojov a zariadení (technológia montáže, finančná gramotnosť)	priemerná
	2426 K programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení (technológia, ekonomika)	málo vyhovujúca
37 Doprava, pošty a telekomunikácie	3776 K 01 mechanik lietadiel – mechanika (lietadlá, technológia)	málo vyhovujúca

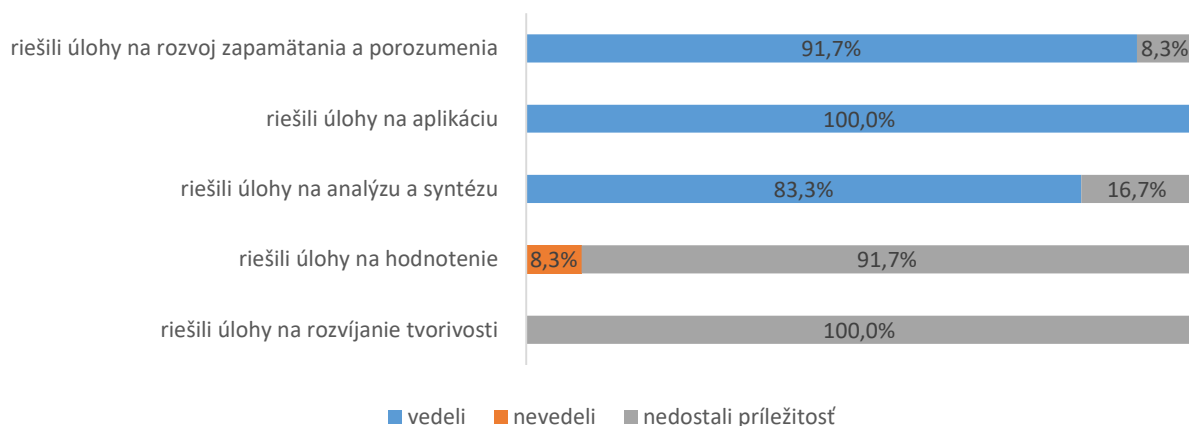
Učenie sa žiakov v predmetoch teoretického odborného vzdelávania v skupine odborov 23, 24 Strojárstvo a ostatná kovospracujúca výroba I,II bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v predmetoch teoretického odborného vzdelávania v skupine odborov 37 Doprava, pošty a telekomunikácie bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

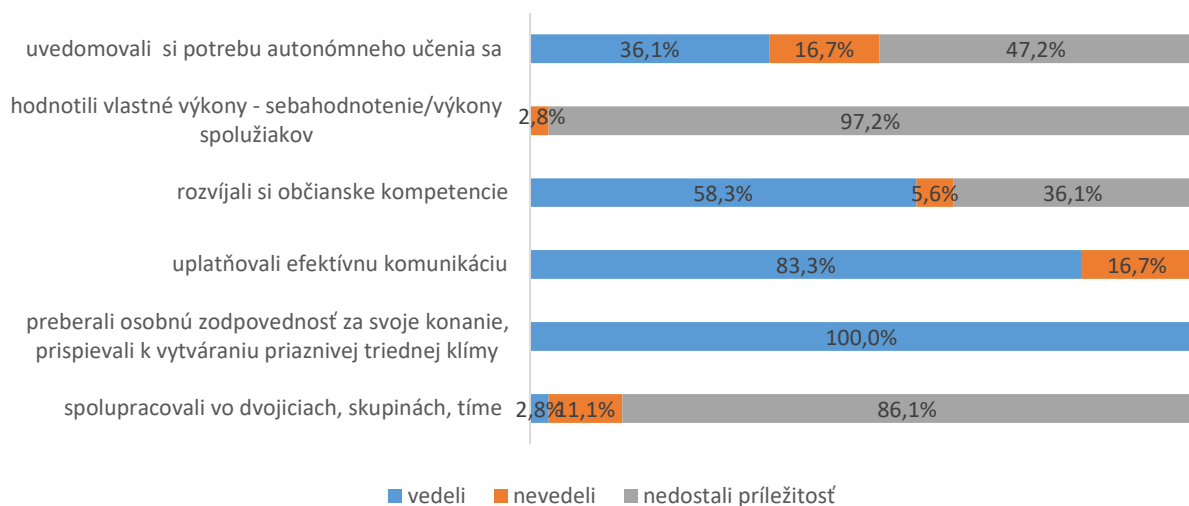
Graf 5 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v teoretickom odbornom vzdelávaní

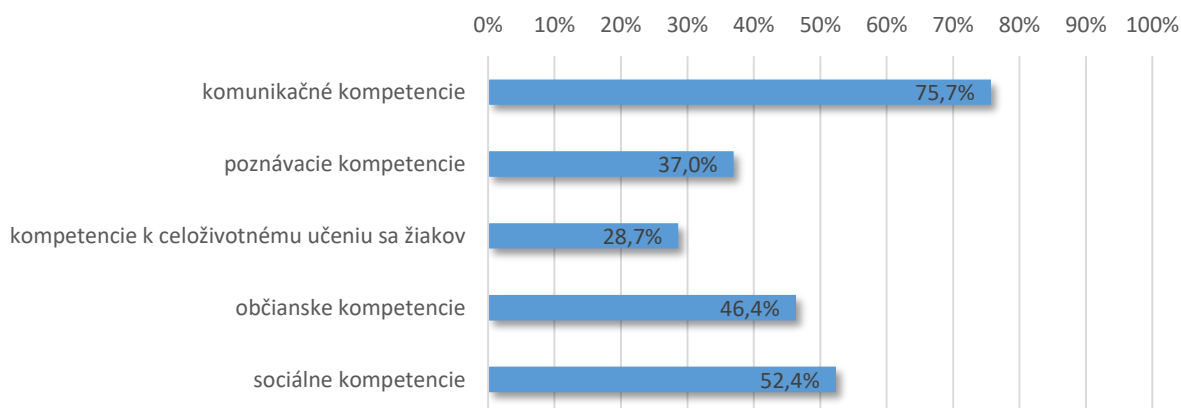
Graf 6 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v teoretickom odbornom vzdelávaní

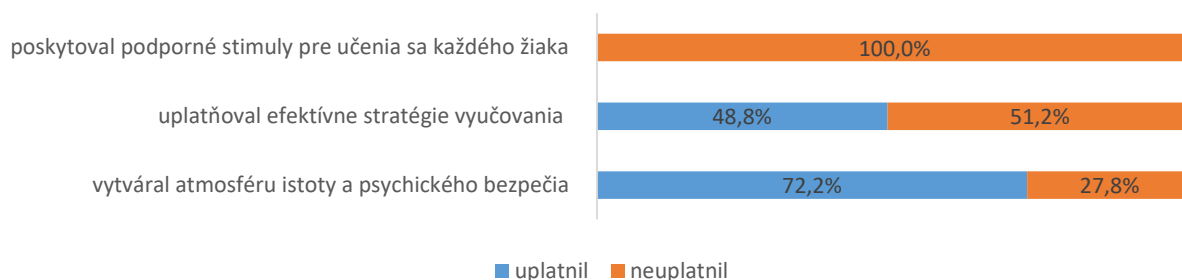
Graf 7 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v teoretickom odbornom vzdelávaní

Graf 7a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v teoretickom odbornom vzdelávaní

Graf 8 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na vyučovacích hodinách v teoretickom odbornom vzdelávaní

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Technické odbory (2381 M strojárstvo, 2387 M mechatronika, 241 3 K mechanik strojov a zariadení, 2426 K programátor obrábacích a zvaracích strojov a zariadení, 3776 K 01 mechanik lietadiel - mechanika)

Učenie sa žiaka

Priame pozorovanie hodín praktickej prípravy bolo realizované v odborných učebniach (praktické cvičenia) a v priestoroch školských dielní (odborný výcvik). Na všetkých sledovaných hodinách praktického vyučovania žiaci **disponovali** osvojenými **praktickými návykmi** a **zručnosťami** v rámci sledovaného ŠO. Poznali predpísané pracovné techniky a technologické postupy pri praktických činnostiach vo svojom odbore, dodržiavali pracovnú disciplínu v procese realizácie samostatných praktických cvičení alebo produktívnej práce. Adekvátne manuálne zručnosti preukázali na hodinách odborného výcviku, kde rutinne a samostatne vykonávali pracovné činnosti súvisiace s frézovaním drážok, zakreslením súčiastky podľa zvoleného modelu, meraním súčiastky posuvným meradlom či tvarovaním materiálu do príslušnej podoby. Počas výkonu práce v školskej dielni dodržiavali pracovnú disciplínu a väčšina z nich aj predpísané bezpečnostné a hygienické normy. Na občasné nepoužitie ochranných okuliarov boli žiaci majstrami odborného vzdelávania upozorňovaní. Kožené kovárske zástery boli zastarané a nezodpovedali hygienickým požiadavkám. Na hodinách praktických cvičení žiaci ŠO strojárstvo a ŠO mechatronika dokázali primerane uplatňovať nadobudnuté poznatky z metrologie, strojárskej konštrukcie, príp. znalosti z aplikovania softvéru pri programovaní CNC strojov. Na všetkých sledovaných hodinách žiaci pracovali sústredene, so zjavnou rutinou, preukázali vysokú mieru samostatnosti pri výkone pracovných činností, pričom spracovanie zadanej praktickej úlohy/činnosti dokončili v stanovenom čase a v požadovanej kvalite. Pri rozvíjaní **technického tvorivého myslenia žiakov** na hodinách predmetov praktickej prípravy (prevažne na odbornom výcviku) výrazne dominovali **jednoduché úlohy** konštrukčného (meranie posuvným meradlom, kótovanie nákresu, výpočet odchýlky, nákres súčiastky...) alebo technologického (nahrievanie, predlžovanie, ohýbanie materiálu, založenie ohňa vo vyhni na tuhé palivo, činnosti súvisiace s frézovaním drážok....) charakteru, v ktorých uplatňovali osvojené poznatky a zručnosti v prepojení s teoretickými vedomosťami. **Zložitejšie zadania**, zamerané na aplikáciu odborných vedomostí a zručností do praxe boli zadávané prevažne na praktických cvičeniach – vytvorenie a simulácia analogického krátkeho programu gravírovanej dvojice normovaného písma do základného obrobku s pomocou softvéru na programovanie CNC strojov s následným zhotovením obrobku pomocou frézy (ŠO mechatronika), kreslenie výkresu súčiastky (ŠO strojárstvo), menej na odbornom výcviku – zhotovenie technického výkresu zvolenej súčiastky podľa zásad technického kreslenia (ŠO mechanik lietadiel). Žiaci pri riešení týchto úloh pracovali so záujmom, sústredene, v súlade s usmerneniami alebo odporúčaniami vyučujúcich. Ojedinele poskytnutý priestor na **vlastný návrh riešenia/postupu** nedokázali náležite využiť.

Pri **rozvíjaní sociálnych kompetencií** preberali osobnú zodpovednosť za vlastné konanie, dodržiavali dohodnuté pravidlá správania sa. Vzájomne si (často spontánne) pomáhali, uplatňovali ústretovú komunikáciu vo vzťahu k spolužiakom aj učiteľom, čím prispievali k vytváraniu priaznivej atmosféry na jednotlivých pracoviskách. Pri ojedinelom poskytnutí možnosti na prezentovanie výsledkov činnosti väčšina z nich dokázala objektívne posúdiť výsledky vlastnej práce a správne uplatňovať súvisiacu

odbornú terminológiu. Negatívom bola nízka miera rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**. Sporadicky vytvorený priestor na sebahodnotenie žiaci nevedeli adekvátne využiť, na posúdenie učebného výkonu spolužiaka nedostali príležitosť.

Vyučovanie učiteľom

Vyučujúci na praktických cvičeniach a na odbornom výcviku zohľadňovali **vzdelávacie potreby** žiakov. Pri zadávaní pracovných úloh a aktivít v rámci cvičnej/produktívnej práce zväčša vhodne časovo rozvrhli zadávané pracovné činnosti v nadväznosti na ich náročnosť, zohľadňovali pomalšie pracovné tempo žiakov. Pracovné aktivity a úlohy s rozdielnou náročnosťou nezaraďovali, v prípade potreby poskytlí jednotlivcom na hodinách praktických cvičení **doplňujúci výklad**, šikovnejším žiakom **úlohu navyše**, na odbornom výcviku **názornú ukážku** alebo opakovanú **demonštráciu pracovného úkonu**. Učitelia využívali metódy názornosti, učivo sprístupňovali zrozumiteľne, kládli dôraz na praktickú aplikáciu. Zvolené metódy a formy práce boli nasmerované na **podporu rozvíjania základných praktických zručností** a požadovaných pracovných návykov žiakov v súlade so vzdelávacími štandardami zodpovedajúcimi ŠO, na ktoré sa pripravovali. Uplatnené **stratégie vyučovania** na väčšine sledovaných hodín **stimulovali žiakov** k aktívnemu činnostnému učeniu sa, samostatnosti a zodpovednosti za výsledky vlastnej práce, menej k podpore ich tvorivosti s umožnením slobodnej voľby pracovných postupov. Na praktickom vyučovaní vytvárali **priaznivú pracovnú atmosféru** s podporou osobnosti a sebadôvery jednotlivca a s dôrazom na dodržiavanie dohodnutých pravidiel. Formatívne hodnotenie s cieľom poskytnutia ucelenej spätnej väzby bolo uplatnené na polovici hodín, klasifikácia s výpovedným zhodnotením kvality individuálneho výkonu sa vyskytla ojedinele.

Tabuľka 4 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov praktického vzdelávania v študijných odboroch

Študijné odbory technické	Forma vyučovania (skupinová/individuálna)	Úroveň
2381 M strojárstvo	skupinová	priemerná
2387 M mechatronika	skupinová	dobrá
2413 K mechanik strojov a zariadení	skupinová	priemerná
2426 K programátor obrábacích a zväracích strojov a zariadení	skupinová	málo vyhovujúca
3776 K 01 mechanik lietadiel – mechanika	skupinová	priemerná

Výrazné pozitíva

- účelné a zmysluplné využitie materiálnych prostriedkov vyučovania vo vzťahu k stanoveným cieľom vyučovania, k učebnej téme v odbornom teoretickom vzdelávaní.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- nižšia miera rozvíjania poznávacích kompetencií na úrovni vyšších myšlienkových procesov najmä pri úlohách zameraných na rozvíjanie hodnotenia a tvorivosti (všeobecné a odborné teoretické vzdelávanie, praktická príprava);
- nevytváranie podmienok pre rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov, ojedinelé uplatňovanie kooperatívnych foriem vyučovania, nedostatočné vytváranie príležitostí žiakom prezentovať a obhajovať výsledky spoločnej práce (všeobecné a odborné teoretické vzdelávanie);
- nedostatočná úroveň rozvíjania kompetencií k celoživotnému učeniu sa formou sebahodnotenia, hodnotenia spolužiakov (všeobecné a odborné teoretické vzdelávanie, praktická príprava);
- poskytovanie podporných stimulov pre vzdelávanie každého žiaka (všeobecné a odborné teoretické vzdelávanie);

- nedostatočné dodržiavanie bezpečnostných noriem dôsledným používaním ochranných pomôcok žiakmi.

RIADENIE ŠKOLY

Kontrolovaný subjekt mal pre všetky uplatňované ŠO² vypracované **školské vzdelávacie programy** (ŠkVP), ktorých štruktúra korelovala s ustanoveniami školského zákona a obsah garantoval realizáciu výchovy a vzdelávania podľa príslušných štátnych vzdelávacích programov. Školou deklarované poslanie výchovy a vzdelávania i stanovené ciele zodpovedali reálnym podmienkam školy, spočívali najmä v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností žiakov, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, autoregulácie (schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj), tímovej práce medzi žiakmi, prostredia tolerancie a motivačného systému merania výsledkov vzdelávania. Uvedené len čiastočne korelovalo s kontrolnými zisteniami z priamej hospitačnej činnosti, ktoré preukázali, že pedagogické stratégie zamerané na dosiahnutie vytýčených cieľov edukácie žiakov škola dôsledne neuplatňovala. Profil absolventa zadaný v celom komplexe školského kurikula s uvedením charakteristiky a kompetencií absolventa príslušného odboru štúdia smeroval k jeho uplatneniu sa na trhu práce.

V kontrolovaných ŠO **učebné plány (UP)** akceptovali rámcové učebné plány vrátane poznámok, ktoré škola upresnila vlastnými komentármi. Legislatívou stanovené minimálne počty hodín pre vzdelávacie oblasti a tiež celkový počet týždenných vyučovacích hodín boli dodržané. V súlade s cieľom zabezpečiť žiakom školy kvalitnú odbornú prípravu a dosiahnutie stanovenej úrovne vzdelávacích štandardov škola vhodne využila na modifikáciu UP disponibilné hodiny, ktoré na posilnenie vyučovania predmetov vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb škola neuplatnila.

Vo vzdelávacích programoch kontrolovaných ŠO boli UO rozpracované v rozsahu vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov (všeobecného i odborného vzdelávania) podľa UP školy. Rozpracovaním UO najmenej v rozsahu vzdelávacích štandardov škola vytvorila vo vzťahu k profilu absolventov predpoklady na rozvíjanie ich kľúčových kompetencií. V UP vymedzila časovú rezervu na realizáciu kurzov (pohybových aktivít v prírode, ochrany života a zdravia) a účelových cvičení. V poznámkach konkretizovala spôsob ich realizácie (rozsah, časovú dotáciu) a pri kurze na ochranu života a zdravia aj tematické celky.

Vzdelávanie a odborná príprava žiakov so ŠVVP sa v podmienkach školy uskutočňovala formou integrácie do bežných tried. Začlenení žiaci mali na základe odporúčania príslušného Centra poradenstva a prevencie³ (CPaP) vypracované individuálne vzdelávacie programy. Vo vzťahu k nim škola v ŠkVP deklarovala úpravu podmienok vzdelávania vrátane poskytovania príslušného psychologického servisu v škole. Individuálny, diferencovaný prístup k začleneným žiakom sa na základe výstupov z hospitačnej činnosti a rozhovorov s pedagogickými zamestnancami školy nepotvrdil, počas hospitácií bol pozorovaný na minimálnom počte vyučovacích hodín. Po prerokovaní v rade školy a v pedagogickej rade boli ŠkVP zverejnené na webovom sídle školy. Možnosť podieľať sa na ich tvorbe využili 4 z 9 zamestnávateľov⁴, s ktorými škola uzatvorila zmluvu o duálnom vzdelávaní. Aj na základe ich odporúčaní bola v UP dvoch ŠO (mechanik strojov a zariadení, programátor obrábacích strojov a zariadení) realizovaná zmena v počte hodín odborného výcviku v druhom až štvrtom ročníku. Celková dotácia počtu hodín zostala zachovaná. Odbornú úroveň základného dokumentu školy posilnilo jeho prerokovanie v príslušnej stavovskej organizácii⁵.

Uplatňované ŠkVP korelovali so ŠVP, boli vypracované prehľadne, zrozumiteľne. Reagovali na potreby všetkých účastníkov vzdelávacieho procesu a vytvárali vzdelávacie príležitosti pre všetky skupiny žiakov.

² Kontrola ŠkVP ŠO 3920 M polytechnika vykonaná nebola, odbor je v útlme;

³ Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva Karpatská 8, Košice;

⁴ IMA Schelling Slovakia s.r.o. Kechnec, Oerlikon Balzers Coating Slovakia s.r.o. Veľká Ida, Kuenz – SK s.r.o. Kechnec, STRIP a.s. Košice;

⁵ Slovenská obchodná a priemyselná komora;

Škola pri zabezpečovaní deklarováných zámerov v oblasti výchovy a vzdelávania uplatňovala súbor vypracovaných dokumentov. Vnútorne predpisy školy a všetky zásadné dokumenty⁶ boli prerokované v pedagogickej rade. **Pedagogická dokumentácia** bola vedená na tlačivách schválených a zverejnených ministerstvom školstva v súlade s platnými právnymi normami. Triedne knihy, denník evidencie odborného výcviku boli vedené priebežne elektronicky. Nedostatky sa vyskytli vo vedení záznamov o prebratí konkrétneho obsahu učiva účelových cvičení a kurzu⁷ v triednej knihe.

Vzdelávanie zamestnancov sa malo realizovať podľa Plánu profesijného rozvoja⁸, ktorého súčasťou boli ďalšie prílohy⁹. Tie bližšie popisovali plánované vzdelávanie pedagogických zamestnancov v aktuálnom školskom roku. Z riadeného rozhovoru s riaditeľom školy a dostupnej dokumentácie vyplynulo, že v súlade s nastavenými cieľmi (zabezpečiť nepretržitý rozvoj profesijných kompetencií potrebných pre výkon pedagogickej praxe, skvalitniť a modernizovať vyučovací proces, inovovať obsah a metódy výučby) PZ v rámci profesijného rozvoja prejavili prevažne záujem o inovačné vzdelávanie, programy zamerané na podporu učenia sa žiakov (metódy a techniky personalizovaného vyučovania, formatívne hodnotenie, kooperatívne techniky, rozvoj kreatívneho myslenia žiakov, rozvíjanie kultúry učiacej sa školy, enviromentálna výchova v 21. storočí...), ale aj zvládanie záťažových situácií, či zefektívnenie práce metodických orgánov¹⁰. Za ostatné dva roky absolvovali viaceré vzdelávania zamerané aj na bádateľsky orientované vyučovanie, inovačné formy a metódy vo vzdelávaní, rozvoj kritického myslenia, funkčných gramotností či transverzálne zručnosti. Komparácia zistení z pozorovania vyučovacích hodín však preukázala, že absolvované vzdelávania pedagógov sa do vyučovacieho procesu nepremietli v potrebnej ani očakávanej miere, pretože učitelia takmer na polovici hodín poznatky získané v rámci vzdelávania nedokázali pri manažovaní edukačného procesu prakticky uplatniť. Vedúci PZ absolvovali funkčné vzdelávanie, v oblasti leadershipu, mentoringu či nových trendov sa aktuálne nevzdelávali, plán ďalšieho vlastného manažérskeho rozvoja so zreteľom na uvedené disciplíny vypracovaný nemali.

Výkon štátnej správy v prvom stupni realizoval riaditeľ školy v súlade s platnými právnymi predpismi. Prijímacie skúšky pre školský rok 2022/2023 boli realizované v súlade s platnou legislatívou, kritériá úspešného vykonania boli zverejnené na webovom sídle školy.

V škole boli ustanovené 3 predmetové komisie¹¹ (PK), členovia ktorých sa (okrem PK praxe) zaoberali riešením problémov súvisiacich s výchovno-vzdelávacím procesom. Priebežne sledovali a analyzovali výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov, zapodievali sa slabo prospievajúcimi žiakmi, príčinami negatívnych javov ako vysoká absencia či pretrvávajúca nízka motivácia a disciplína niektorých jednotlivcov. Členovia všetkých PK participovali na maturitných zadaniach, konzultovali schválenie tém na teoretickú a praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky. Odovzdávanie informácií zo vzdelávacích aktivít, vzájomných hospitácií vrátane hospitácií vedúcim PK učitelia v rozhovoroch síce potvrdili, ale zápisy v triednych knihách ani iná evidencia z ich realizovania to nedokumentovala.

Vedúci PZ podporovali rozvoj školy. Konali v súlade s aktuálnym právnym stavom, pedagogické procesy na úrovni školy riadili v zhode s jej koncepčným zámerom. Odborný rast PZ bol vedením školy podporovaný, ale uplatňovanie a preukázanie získaných profesijných kompetencií v procese vzdelávania riaditeľ školy nesledoval a jeho dopad na kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu nevyhodnocoval.

Súčasťou základného dokumentu školy vo všetkých ŠO bol **systém kontroly a hodnotenia žiakov**, ktorý definoval spôsoby, formy a postupy hodnotenia s odkazom na platný Metodický pokyn na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl. V prípade zhoršenia prospechu boli zákonní zástupcovia neplnoletých žiakov preukázateľne informovaní prostredníctvom triednych učiteľov zaslaním oznámenia v elektronickej (AsC agenda) alebo printovej podobe.

⁶ Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2021/2022, Ročný plán vzdelávania na školský rok 2022/2023) boli prerokované v pedagogickej rade;

⁷ kurz ochrany života a zdravia;

⁸ vypracovaného na školské roky 2021-2024;

⁹ Ročný plán vzdelávania 2022 -2023, Plán aktualizácie vzdelávania 2022-23;

¹⁰ zabezpečované prostredníctvom MPC;

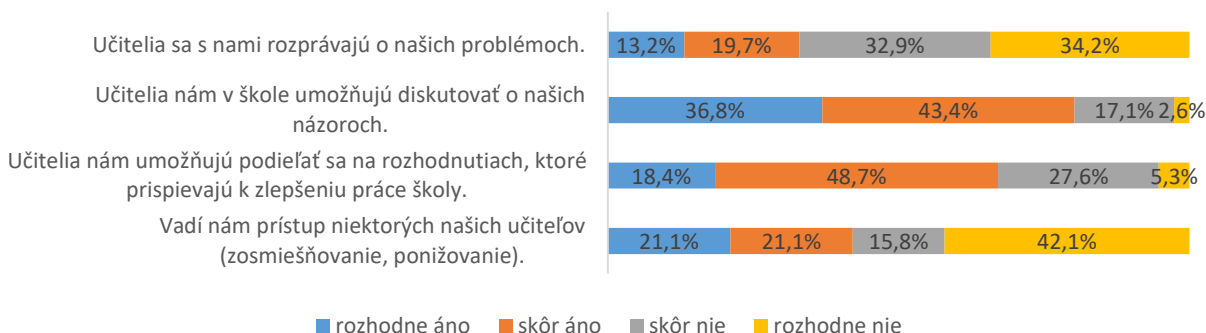
¹¹ PK všeobecnovzdelávacích predmetov, PK odborných predmetov, PK praxe;

Kontrolná činnosť vedenia školy bola orientovaná na všetky oblasti výchovy a vzdelávania. Vedúci PZ mali vypracovaný vnútorný systém hodnotenia PZ (vrátane kritérií), ktorý uplatňovali pravidelne v súlade s platnou legislatívou. Monitorovanie úrovne edukačného procesu prostredníctvom hospitácií vykonávali zástupkyne riaditeľa školy. Analýza dostupných hospitačných záznamov preukázala, že opatrenia vyplývajúce z hospitačných zistení boli ukladané len ojedinele, ich plnenie nekontrolovali ani následnú kontrolu vedúci PZ nevykonávali. Výstupy z kontroly dôsledne neanalyzovali, nezovšeobecňovali a na zasadnutiach pedagogickej rady ďalej neprezentovali. Riaditeľ školy považoval autoevalváciu za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy, ale systematické plánované sebahodnotenie škola nere realizovala. V rámci sebahodnotenia sa zamerali skôr na jednorazový screening (porovnávanie študijných výsledkov žiakov, zisťovanie názorov žiakov na kvalitu výučby a vyučujúcich, zisťovanie klímy v pedagogickom zbore) avšak bez vopred nastavených kritérií či zadefinovaných indikátorov kvality školy. Spätnú väzbu získavali aj prostredníctvom externých hodnotiteľov porovnávaním výsledkov maturitných skúšok s celoštátnymi priemerami.

Vedúci PZ školy monitorovali dôležité oblasti determinujúce proces edukácie žiakov vrátane riadenia školy, ale kontrolné zistenia pravidelne neanalyzovali, nevyhodnocovali a opatrenia neprijímali, čo malo negatívny dopad na zlepšenie úrovne edukácie.

Výstupy z online dotazníka zadaného PZ školy indikovali **otvorenú klímu** charakterizovanú vzájomnou dôverou, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov a demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný. Naopak, z výstupov dotazníka zadaného 76 respondentom v 4 triedach 2. a 3. ročníka vyplynulo, že takmer polovici žiakov prekážal nevhodný prístup (zosmiešňovanie, ponižovanie) zo strany niektorých učiteľov. Kým väčšina opýtaných žiakov uviedla, že im je umožnené viesť diskusiu o vlastných názoroch a podieľať sa na rozhodnutiach, ktoré prispievajú k zlepšeniu práce školy, len menej ako polovica potvrdila záujem zo strany učiteľov o riešenie a prediskutovanie (učebných či osobných) problémov žiakov. Zatiaľ čo prevažná časť opýtaných žiakov v dotazníku uviedla, že učitelia **cielene podporovali osvojenie si a využívanie efektívnych stratégií učenia sa žiakov** učili plánovať a organizovať ich vlastné učenie (60,6 %), hodnotiť svoju prácu (75,1 %), oboznamovali so spôsobmi ako postupovať aby boli úspešní (73,6 %), inšpekčné zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu nepotvrdili systematické uplatňovanie deklarovaných efektívnych stratégií. Viacerí učitelia zvolenými tradičnými a nezábavnými metódami organizovania a riadenia vyučovacieho procesu takmer na polovici sledovaných hodín žiakov nezaujali a nemotivovali k participácii na edukácii. **Budovanie partnerských vzťahov so zákonnými zástupcami** proklamovala v dotazníku pre menej úspešných žiakov (MÚŽ) väčšina opýtaných učiteľov. Uviedli, že rodičov proaktívne informovali o vzdelávacích výsledkoch žiaka a jeho pokroku v štúdiu a tiež, že im vytvárali podmienky na spoluprácu, čo bolo potvrdené aj vyjadreniami väčšiny opýtaných MÚŽ.

Graf 9 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Škola vo svojom základnom dokumente a **školskom poriadku** stanovila súbor hodnôt a noriem správania, ktoré aktéri vzdelávania na prevažnej väčšine vyučovacích hodín uplatňovali. Svedčili o tom aj vyjadrenia opýtaných žiakov, kde takmer všetci potvrdili, že sa v škole cítia bezpečne a vzdelávanie im zabezpečujú chápvaví a tolerantní učitelia. Zároveň uviedli, že prestávky trávia väčšinou rozhovormi

so spolužiakmi. Napriek uvedenému niektorí jednotlivci (10,52 %) poukázali na výskyt šikany v škole a pripustili (5,26 %), že boli šikanovaní. Kým dotknutí žiaci ojedinele potvrdili, že sa pri riešení osobných alebo školských problémov dobrovoľne zúčastnili konzultácií s výchovným poradcom, prevažná väčšina žiakov uviedla, že v škole neabsolvovali žiadne aktivity zamerané na riešenie konfliktov a vzťahov medzi nimi.

V školskom roku 2021/2022 škola evidovala 10 MÚŽ, ktorí vykazovali výrazné nedostatky vo výchovno-vzdelávacom procese. Na konci druhého polroka z 1 alebo 2 predmetov nepospeli 6 žiaci, z nich 1¹² úspešne vykonal komisionálnu skúšku a postúpil do ďalšieho ročníka, 3¹³ opakovali ročník a 2¹⁴ zanechali štúdium. Z celkového počtu 4 žiakov, ktorí nepospeli z viacerých predmetov 3¹⁵ opakovali ročník a 1¹⁶ zanechal štúdium. Počas výkonu školskej inšpekcie bol s 3 MÚŽ vedený rozhovor a 11 učiteľom takýchto žiakov bol zadaný dotazník. Učitelia vo svojich vyjadreniach potvrdili, že vedenie školy im vytvára priestor a podporuje spoluprácu s odbornými zamestnancami na pomoc týmto žiakom. Rovnako uviedli, že na zasadnutiach poradných orgánov mali možnosť zdieľať príklady dobrej praxe a tiež, že riaditeľ školy im vytváral podmienky na ďalšie vzdelávanie v tejto problematike. Tieto ich tvrdenia síce podporovali vyjadrenie riaditeľa školy, že škola mala nastavený systém práce a stratégií, ktoré využívala pri práci s MÚŽ, analýza zistení z dotazníka a ich komparácia so zisteniami z rozhovorov s dotknutými žiakmi však naznačovali, že zavedený systém nebol dostatočne účinný. Podľa vyjadrení väčšiny opýtaných pedagógov ich podpora na vyučovaní spočívala vo vytváraní podmienok na rovesnícke učenie a poskytovaní individuálnej pomoci MÚŽ opätovným vysvetľovaním učiva. V dialógoch dodatočné vysvetľovanie učiva počas hodiny alebo na doučovaní opýtaní žiaci nepotvrdili a rovesnícku podporu dosvedčil len 1 respondent. Väčšina učiteľov tiež uviedla ako ďalšiu stratégiu práce s týmito žiakmi uplatňovanie diferencovaných úloh a aktivít vo vyučovaní, čo žiaden z opýtaných žiakov v riadenom rozhovore nepotvrdil. S učiteľmi proklamovaným poskytovaním efektívnej spätnej väzby vrátane formatívneho hodnotenia žiaci súhlasili čiastočne. Všetci v rozhovore zhodne uviedli, že ich vyučujúci povzbudzujú a chvália, poskytnutie vysvetlenia o tom kde robia chyby a v čom by mali pridať uviedli 2 respondenti. Tvrdenia väčšiny učiteľov o poskytovaní efektívnej spätnej väzby a podporných stimulov žiakom podľa ich individuálnych potrieb nekorešpondovalo ani so zisteniami z priamych pozorovaní vyučovacieho procesu. Rezervy v práci s týmito žiakmi na vyučovaní naznačovali aj výpovede pedagógov o preferovaní frontálneho vyučovania pri zavádzaní nového učiva.

Na odstraňovanie bariér vo vyučovaní **vytváraním podnetného prostredia a kultúry** pre všetkých žiakov škola rozvíjala rôzne formy kooperácie so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Spolupráca so zamestnávateľmi v regióne vyplynula najmä z potreby zabezpečovania odbornej praxe¹⁷. S ohľadom na požiadavky trhu práce poskytovala pre žiakov v SDV praktickú prípravu prostredníctvom 9 zamestnávateľov¹⁸. Prepojenie s praxou zabezpečovali aj školiace a tréningové centrá¹⁹ zamerané na získavanie praktických zručností v CNC technike. Benefitom boli rôzne osvedčenia²⁰ a certifikáty, zväčša preukaz či vodičské oprávnenie, ktoré mali žiaci možnosť v priebehu štúdia získať. V rámci vzdelávania IT akadémie dostali príležitosť preukázať digitálnu gramotnosť získaním Certifikátu ECDL. Žiaci školy boli zapájaní do mimoškolských aktivít a krúžkovej činnosti. Škola úzko kooperovala s Technickou univerzitou v Košiciach (strojnickou a leteckou fakultou) pri zabezpečovaní exkurzií v odborných laboratóriách, odborných prednášok z rôznych oblastí leteckej techniky a tiež odborných konzultácií pre učiteľov. Partnerskou školou pri zabezpečovaní súvislej praxe žiakov bola SOŠ civilného

¹² žiak 1. ročníka;

¹³ 2 žiaci 3. ročníka, 1 žiačka 4. ročníka;

¹⁴ 1 žiak 2. ročníka, 1 žiak 3. ročníka;

¹⁵ 1 žiak 1. ročníka, 2 žiaci 3. ročníka;

¹⁶ žiak 4. ročníka;

¹⁷ AeroJob, s.r.o. Košice; Tomark, s.r.o; Prešov; Slovenské technické múzeum Košice;

¹⁸ IMA Schelling Slovakia s.r.o. Kechnec; SWEP Slovakia s.r.o. Kechnec, Kuenz – SK s.r.o. Kechnec; STRIP a.s. Košice; Jonckheere s.r.o. Košice; Oerlikon Balzers Coating Slovakia s.r.o. Veľká Ida; CONCAD s.r.o. Košice; ASKOZVAR s.r.o. Košice; ROSENBERG – SLOVAKIA s.r.o. Košice;

¹⁹ MAGNA PT, s.r.o. Kechnec; JONCKHEERE s.r.o. Košice;

²⁰ Siemens - vzdelávanie zamerané na programovanie PLC (programovateľný logistický automat);

letectva v Prahe. Podporne k organizácii rôznych spoločenských aktivít a oceňovaniu najlepších žiakov prispieval aj Klub absolventov SPŠ strojníckej. V uplynulom školskom roku bola škola zapojená do medzinárodného grantového programu Erasmus²¹, ktorého cieľom bola výchova k tolerancii, prijatiu iných etnických skupín a výchova k odmietaniu diskriminácie. Žiaci školy mohli participovať na tvorbe vynálezov v rámci projektu My Machine²² zameraného na kreatívne myslenie a tvorivosť, taktiež pravidelne reprezentovať školu na celoslovenskej úrovni v súťaži Zenit v strojárstve.

Z riadených rozhovorov a dokumentácie²³ vyplynulo, že spoluprácu s CPaP zameranú na odbornú psychologickú a pedagogickú starostlivosť, metodickú a informačnú pomoc pedagogickým zamestnancom školy, žiakom v otázkach výchovy a vzdelávania, profesijnú orientáciu žiakov a otázky prevencie delikventného vývinu detí mali zabezpečovať koordinátorka pre výchovu a vzdelávanie, školská psychologička a výchovná poradkyňa, ktorá zároveň vykonávala aj činnosť kariérneho poradcu. Vo sfére profesijného poradenstva v rozhovore s ňou uviedla, že žiakom poskytovala informácie o možnostiach ďalšieho vzdelávania a v prípade potreby pomáhala záujemcom s vyplňaním prihlášok na vysokú školu. V uplynulom školskom roku prostredníctvom školskej psychologičky a kontaktného psychológa realizovala individuálne konzultácie a testovanie pre žiakov 3. ročníka, ktorí prejavili záujem o štúdium na vysokej škole.

V oblasti **výchovného poradenstva** mala nastavený systém, ktorý zabezpečoval pomoc všetkým žiakom vrátane žiakov so ŠVVP. Jej intervencie sa ale poväčšine týkali intaktných žiakov, ktorí vykazovali neprospech vo výchovno-vzdelávacom procese alebo vysokú absenciu na teoretickom či praktickom vyučovaní. Mala stanovené konzultačné hodiny a vyhradenú miestnosť, v ktorej sa tieto rozhovory so žiakmi mohli nerušené realizovať, viedla evidenciu záznamov z uskutočnených pohovorov, zistenia analyzovala so žiakmi, v prípade potreby aj s triednou učiteľkou, príslušným poradenským zariadením alebo školskou psychologičkou a navrhovala opatrenia na zlepšenie stavu. Uplatňovaný systém v praxi nebol účinný, pretože žiaci o intervenciu zo strany školy nemali záujem. Ak aj ojedinеле návrhy na nápravu akceptovali, o ich realizáciu neprejavili záujem.

Z vyjadrení výchovnej poradkyne vyplynulo a v riadenom rozhovore to potvrdil aj riaditeľ školy, že v škole často evidovali problémy s dochádzkou žiakov z prostredia s málo konzistentným rodinným zázemím. Mnohí žiaci, ktorí pochádzali zo sociálne slabších rodín mali popri vzdelávaní aj prácu, do školy chodili unavení alebo neskoro resp. neospravedlnene vymeškali výučbu. Vysoká absencia mala následne negatívny dopad na ich výchovno-vzdelávacie výsledky. Ďalšou skupinou žiakov, ktorí prejavovali nízky záujem o vzdelávanie boli žiaci vzdelávaní v duálnom systéme, ktorí vykazovali slabé výsledky vo všeobecnovzdelávacích predmetoch. Títo žiaci podľa vyjadrenia výchovnej poradkyne svoj nezáujem obhajovali skutočnosťou, že si duálne vzdelávanie vybrali preto, aby sa prioritne vzdelávali praxou, preto teoretické vzdelávanie nepovažovali za kľúčové. Nezáujem žiakov o prácu výchovného poradcu potvrdili aj zistenia z dotazníka pre žiakov 2. a 3. ročníka, v ktorom len zopár žiakov uviedlo, že sa zúčastnili stretnutia s výchovným poradcom pri riešení osobných alebo školských problémov. Podľa výsledkov dotazníka identitu výchovnej poradkyne nepoznala takmer tretina opýtaných žiakov, čo dokumentuje nedostatočné zverejnenie interných poradenských služieb školy.

Školská psychologička v subjekte pracovala na čiastočný úväzok a intervencie žiakom ponúkala raz týždenne prostredníctvom stanovených konzultačných hodín. Počas krátkeho pôsobenia²⁴ na škole realizovala okrem rekognoskácie prostredia zopár pohovorov, ktoré sa týkali osobných problémov žiakov (vzťahy v rodine). V rozhovore ďalej uviedla, že na formovanie pozitívnych postojov v skupine rovesníkov sa žiakov snažila angažovať participáciou v programe peer aktivistov. Tí však o túto činnosť neprejavili záujem, čo potvrdila aj výchovná poradkyňa, ktorá mala rovnakú skúsenosť. Tá zároveň

²¹ Youth can fight racism, accept diversity, promote tolerance by intercultural exchange (so zameraním na Sociálne začlenenie a Podporu jednotlivcov pri získaní a rozvíjaní základných zručností a kľúčových kompetencií);

²² projektový program Karpatskej nadácie;

²³ Hodnotiaca správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2021/2022, Správa o činnosti školského psychológa v školskom roku 2021/2022, Plán práce školského psychológa na školský rok 2022/2023;

²⁴ V čase výkonu školskej inšpekcie 2 mesiace;

dodala, že väčšina žiakov sa o činnosť mimo vyučovania nezaujímal a v škole trávila len nevyhnutný čas. Opatrenia na motiváciu žiakov pre ich aktivitu v predmetnej oblasti škola neprijala.

Koordinátorka vo výchove a vzdelávaní v aktuálnom školskom roku zamerala svoju činnosť na realizáciu preventívnych aktivít formou prednášok k tematike šikanovania, kyberšikanovania a škodlivosti žuvacieho tabaku. V rozhovore uviedla, že realizovaný prieskum v oblasti drogovej scény (v 1. ročníku) vyhodnotila a výsledky poskytla učiteľom, ale opatrenia k jednotlivým výstupom už neprijala, ani ďalej so zisteniami nepracovala. Primárnu prevenciu ďalších sociálno-patologických javov (okrem fajčenia) nerealizovala. Napriek zisteniam niektorých prejavov šikanovania počas pandémie dotazník na monitorovanie šikanovania nezaďala, žiakom v rámci prevencie odporučila webinár organizovaný CPaP. Vo vzťahu k uvedenej problematike učiteľom, žiakom ani ich zákonným zástupcom prostredníctvom systémových preventívnych aktivít neposkytovala informácie na zaistenie ich bezpečnosti a ochrany zdravia. Väčšina opýtaných žiakov (72 %) sa v dotazníku vyjadrila, že nevie, kto z učiteľov je školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní.

Z uvedených zistení vyplynulo, že zložky poskytovaného systému poradenstva a prevencie neboli obsahovo prepojené, uplatňované stratégie pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní neboli účinné, najmä z dôvodu toho, že k negatívnym zisteniam neboli prijímané opatrenia na ich elimináciu. Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľ školy a jeho zástupkyne spíňali **kvalifikačné predpoklady a požiadavky** na výkon funkcie vedúceho pedagogického zamestnanca. Výchovno-vzdelávaciu činnosť vrátane vedenia školy zabezpečovalo 14 učiteľov všeobecnovzdelávacích predmetov, 12 učiteľov teoretických odborných predmetov (z nich 1 na čiastočný úväzok) a 5 učiteľov odbornej praxe spĺňajúcich kvalifikačné požiadavky. **Odbornosť vyučovania** bola zabezpečená na 89,59 % (všeobecnovzdelávacie predmety 95,3 %, teoretické odborné predmety 87,4 %, praktické vyučovanie 85,8 %).

Historická budova školy situovaná v centre mesta pozostávala z 2 prepojených častí, ktoré uzatvárali vnútorné nádvorie so zelenou oddychovou zónou s jazierkom. Súčasťou exteriéru bolo multifunkčné ihrisko. Škola disponovala adekvátnym aktuálne rekonštruovaným vyučovacím interiérom, v ktorom sa okrem klasických a odborných učebni nachádzala školská knižnica, telocvičňa, gymnastická telocvičňa a posilňovňa. Základné učebné priestory umožňovali **realizáciu všeobecného vzdelávania** vo všetkých uplatňovaných ŠO. V čase mimo vyučovania sa tieto priestory využívali aj na zabezpečenie záujmovej činnosti vrátane športových aktivít. Vnútorne ani vstupné priestory neboli bezbariérové prístupné.

Okrem ŠO M 2387 mechatronika boli **priestorové podmienky pre odborné teoretické vzdelávanie** (odborné učebne, laboratóriá) vo všetkých kontrolovaných ŠO zabezpečené v súlade s požiadavkami príslušného NORMATÍV-u. Nedostatkom v uvedenom ŠO bolo nezriadenie samostatných odborných učebni mechatroniky a elektrotechniky, avšak vyučovací proces bol realizovaný v zdieľaných viacúčelových učebniach. Zistené nedostatky v dodržiavaní NORMATÍV-u negatívnym spôsobom neovplyvnili napĺňanie profilu absolventa.

Priestorové podmienky pre praktickú prípravu (odborné učebne, dielne) všetkých ŠO boli zaistené v súlade s požiadavkami príslušných NORMATÍV-ov. **Materiálno-technické vybavenie pre všeobecné vzdelávanie** umožňovalo zabezpečiť v plnom rozsahu realizáciu ŠkVP vo všetkých ŠO.

Požiadavky NORMATÍV-ov na **materiálno-technické zabezpečenie teoretického odborného vzdelávania** neboli splnené v plnom rozsahu v ŠO 3776 K 01 mechanik lietadiel – mechanika. Absentujúce položky²⁵ nemali zásadný vplyv na plnenie profilu absolventa, žiakom boli dostupné prostredníctvom dielni a inovačných centier partnerských organizácií²⁶.

Nesúlad stavu **materiálno-technického zabezpečenia pre praktickú prípravu** s predpísaným NORMATÍV-om bol preukázaný vo všetkých kontrolovaných ŠO. Pri priamej hospitačnej činnosti boli zistené nedostatky týkajúce sa nevyhovujúceho technického stavu niektorých prístrojov (nefunkčné

²⁵ vybavenie učebne lietadiel (3D model vrtuľníka);

²⁶ Letisko Košice – Airport, a.s, Slovenské technické múzeum – Múzeum Letectva, Technická univerzita Košice – Letecká fakulta, Slovenským národným aeroklub – Letecká škola, Softvérová spoločnosť PWC Avis, s.r.o, Slovenská letecká agentúra, s.r.o.;

frézy) a nedodržania hygienickej nezávadnosti niektorých osobných ochranných pomôcok (kožené zástery). Chýbajúce položky v **NORMATÍV-och ŠO 2381 M strojárstvo²⁷, 2387 M mechatronika²⁸, 2413 K mechanik strojov a zariadení²⁹, 2426 K programátor obrábacích a zvracích strojov a zariadení³⁰, 3776 K 01 mechanik lietadiel - mechanika³¹** nemali zásadný vplyv na dosiahnutie kompetencií vymedzených obsahovým a výkonovým štandardom príslušného štátneho vzdelávacieho programu.

Škola disponovala dostatočným množstvom vhodných **učebníc a učebných textov** schválených ministerstvom školstva aj keď niektoré z nich (prevažne pre odborné predmety) neboli aktualizované v súlade s technickým pokrokom. Z uvedeného dôvodu, zdrojom vzdelávacích materiálov pre odborné predmety boli aj učebné texty získané z vysokoškolského prostredia, elektronických či cudzojazyčných informačných prameňov, ktoré učitelia prispôbovali potrebám žiakov. Väčšina kmeňových tried a odborných učební bola vybavená digitálnou technikou s vyhovujúcim internetovým pripojením. Špeciálne kompenzačné prostriedky žiakom so ŠVVP škola neposkytovala, čo vedúci PZ zdôvodňovali tým, že charakter ZZ väčšiny dotknutých žiakov si ich uplatnenie nevyžadoval. Na sledovaných hodinách títo žiaci pracovali s rovnakými učebnými pomôckami ako intaktní žiaci. **Materiálno-technické podmienky školy umožňovali vzdelávanie každého žiaka a napĺňanie vzdelávacích cieľov (vrátane profilu absolventa) stanovených v ŠkVP.**

Školský poriadok vrátane jeho zmien a aktualizácií bol prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy. Zákonní zástupcovia žiakov s ním boli oboznámení na zasadnutiach rodičov a prostredníctvom webového sídla školy, kde bol zverejnený. Upravoval podrobnosti v súlade s aktuálne platnou legislatívou. V oblasti podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pred sociálno-patologickými javmi absentovalo rozpracovanie podrobností najmä v oblasti prevencie a odporúčaných postupov riešenia šikanovania žiakov. So základnými pravidlami vnútorného režimu školy boli na triednických hodinách (v prvom týždni aktuálneho roka) preukázateľne oboznámení všetci žiaci a prevažná časť z nich to potvrdila aj v zadanom dotazníku. Nedostatkom bolo, že nebol prerokovaný v **školskom parlamente** a žiaci nemali možnosť sa k implementovaným zmenám a návrhom vyjadriť prostredníctvom jeho zástupcov, čo potvrdila prevažná väčšina respondentov v dotazníku. Ustanovený školský parlament pracoval v zložení 14 členov, tvorili ho zástupcovia všetkých tried. Svoju činnosť realizoval v súlade s vypracovaným štatútom pod vedením koordinátorky. Jednotliví členovia sa zapájali do humanitárnych aktivít na pomoc odídencom z Ukrajiny, podieľali sa na tvorbe kultúrnych programov, športových turnajov a kvízov ako aj na výbere oceneného pedagóga pri príležitosti Dňa učiteľov.

Organizácia vyučovania rešpektovala základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov, korelovala s aktuálne platným právnym predpisom. Dokumentácia súvisiaca s organizáciou **iných súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu** (kurzov, exkurzií, výletov) ojedinele vykazovala nedostatky (chýbal záznam o poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia žiakov, podpis povereného pedagogického zamestnanca a v 2 prípadoch organizačné zabezpečenie akcie). Dokumentácia týkajúca sa organizačného zabezpečenia kurzu ochrany života a zdravia nebola vypracovaná dôsledne, pri niektorých dňoch absentoval časový rozsah a konkretizácia jednotlivých činností so zreteľom na tematické celky, čo nebolo zadokumentované ani v triednych knihách.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

²⁷ **nástroje** (rám pre ručné pílové listy na kovy, hlavičkáč ručný, razidlá do kovu s číslicami, kombinované kliešte s izolačnými rukoväťami, hasák na rúrky s nastavovacou skrutkou), **meracie a kontrolné náradie** (strmeňové kalibre obojstranné);

²⁸ **vybavenie učební** (výučbová CNC frézovačka, osvitová jednotka na výrobu dosky plošných spojov), **nástroje** (rám pre ručné pílové listy na kovy, hlavičkáč ručný, razidlá do kovu s číslicami, kombinované kliešte s izolačnými povlakmi, hasáky na trúbky s nastavovacou skrutkou), **meracie a kontrolné náradie** (strmeňové kalibre obojstranné);

²⁹ **nástroje** (hlavičkáč ručný, príťažník ručný, razidlá do kovu s číslicami, kombinované kliešte s izolačnými povlakmi, hasáky na trúbky s nastavovacou skrutkou);

³⁰ **stroje a zariadenia** (rozbrusovačka stojanová; robotizované školské pracovisko na zvráanie), **osobné ochranné pomôcky** (pracovný odev, pracovná obuv);

³¹ **vybavenie učebne odborného výcviku** (cvičné lietadlo, zdvíhacie zariadenie, prístroj a pomôcky na niveláciu lietadla, zdroj tlaku - hydraulický vozík, pozemný zdroj elektrickej energie, súprava špeciálneho náradia podľa typu lietadla, pracovný stôl so zverákom, nádoby na prevádzkové náplne, ekologické umývacie zariadenie);

1.3 INÉ ZISTENIA

Žiadne.

2 ZÁVERY

Sledované vyučovacie hodiny boli realizované v súlade s platným rozvrhom hodín a ŠkVP. Boli charakterizované vytvorením priaznivej atmosféry s pozitívnym dopadom na pocit bezpečnosti a spokojnosti žiakov, k čomu prispievalo aj uplatňovanie názornosti a racionalizácia učebných činností vhodnými učebnými pomôckami. Žiaci v priebehu edukácie disponovali primeranými komunikačnými spôsobilosťami na požadovanej úrovni. Nekomplexné rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov minimálnym zastúpením úloh na analýzu, hodnotenie a kreativitu, slabá podpora autonómneho učenia sa žiaka ako prostriedku jeho seberealizácie a osobného rozvoja v prepojení na možnosť sebahodnotenia a hodnotenia výkonov spolužiakov a príležitosti na bádateľské aktivity i rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov bez dôrazu na vytvorenie možností vzájomne spolupracovať v skupine mali dopad na celkovú úroveň učenia sa žiakov vo všetkých kontrolovaných súčiastiach výchovno-vzdelávacieho procesu (teoretické všeobecné, teoretické odborné, praktické), ktorá bola priemerná.

Stratégie a smerovanie výchovno-vzdelávacej činnosti školy v kontrolovaných ŠO (strojárstvo, mechatronika, mechanik strojov a zariadení, programátor obrábacích a zvracacích strojov a zariadení, mechanik lietadiel - mechanika) boli zadefinované v ŠkVP, prostredníctvom ktorých sa v súlade s príslušnými ŠVP realizoval proces výchovy a vzdelávania. Vymedzené strategické ciele zodpovedali reálnym podmienkam školy. Výkon štátnej správy v prvom stupni a prijímacie konanie bolo riaditeľom školy realizované v súlade s aktuálnou legislatívou. V oblasti pedagogického riadenia si zvýšenú pozornosť a koncentrovanejší prístup zo strany vedenia školy vyžaduje koordinácia odborného vzdelávania a profesijného rozvoja učiteľov. Negatívom bolo, že pedagógmi absolvované programy vzdelávania nemali zásadný dopad na efektívnosť a kvalitu edukačného procesu. V tejto súvislosti absentovala aj efektívna participácia metodických orgánov na internom vzdelávaní učiteľov. Nedostatky identifikované vo vnútornom systéme kontroly súviseli s nedôslednou realizáciou kontrolnej činnosti vedenia školy, ktorá bola často vykonávaná bez analýzy sledovaných javov, prijímania opatrení na odstránenie nedostatkov a kontroly ich plnenia. Výrazné nedostatky identifikované v oblasti služieb poskytovaných školou súviseli s činnosťou výchovného poradcu, školského koordinátora vo výchove vzdelávaní a školského psychológa. V ich práci absentovalo vytvorenie efektívneho systému poradenstva zameraného na riešenie osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb žiakov a tiež pravidelné celoplošné monitorovanie a analyzovanie sociálno-patologických javov. Oblasť riadenia školy bola celkovo na priemernej úrovni.

Oblasť podmienok výchovy a vzdelávania priaznivo ovplyvňovali pozitívne zistenia týkajúce sa vzťahov v pedagogickom kolektíve charakterizované vzájomnou dôverou a súdržnosťou. Odbornosť vyučovania bola zabezpečená vo všetkých ŠO. Zlepšenie si vyžaduje doplnenie chýbajúcich komponentov materiálno-technického zabezpečenia uplatňovaných ŠO v súlade s NORMATÍV-om, zabezpečenie aktívnejšej participácie členov školského parlamentu k podstatným témam pri tvorbe a dodržiavaní školského poriadku. V otázke bezpečnosti a ochrany zdravia bola negatívom nedôslednosť pri zapracovaní riešenia problematiky násilia a šikanovania vo vnútornom predpise školy, absencia poučenia o bezpečnosti a ochrane zdravia žiakov počas iných súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu (kurzy, exkurzie, výlety), taktiež organizácia kurzu ochrany života a zdravia. Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	- výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrá	- prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	- vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň

málo vyhovujúci - prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci - výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 26 ods. 7 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neprerokovanie školského poriadku s orgánmi školskej samosprávy - školským parlamentom*);
2. čl. 3 ods. 5 písm. d) Smernice MŠVVaŠ SR č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach (*nerozpracovanie podrobností prevencie a riešenia šikanovania žiakov vo vnútornom predpise školy*);
3. § 5 ods. 7 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2022 Z. z. o strednej škole (*nevyhotovenie záznamu o poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia žiakov počas súčasťi výchovno-vzdelávacieho procesu*);
4. § 5 ods. 3 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2022 Z. z. o strednej škole (*nedodržanie vymedzeného časového rozsahu pri organizovaní kurzu ochrany života a zdravia*);
5. § 7 ods. 1 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov (*nezabezpečenie základného vybavenia pre teoretické a praktické vyučovanie*) v súlade s:
 - *NORMATÍV-om materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre študijný odbor 2381 M strojárstvo schváleného MŠVVaŠ SR dňa 5. februára 2016 pod číslom 2016-8204/5303:7-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2016;*
 - *NORMATÍV-om materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre študijný odbor 2387 M mechatronika schváleného MŠVVaŠ SR dňa 5. februára 2016 pod číslom 2016-8204/5305:8-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2016;*
 - *NORMATÍV-om materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre študijný odbor 2413 K mechanik strojov a zariadení schváleného MŠVVaŠ SR dňa 18. mája 2020 pod číslom 2020/8550:14-A2220 s účinnosťou od 1. septembra;*
 - *NORMATÍV-om materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre študijný odbor pre študijný odbor ŠO 2426 K programátor obrábacích a zvracacích strojov a zariadení schváleného MŠVVaŠ SR dňa 10. februára 2014 pod číslom 2014-2594/5982:4-10E0 s platnosťou od 1. septembra 2014;*
 - *NORMATÍV-om materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre študijný odbor 3776 K 01 mechanik lietadiel - mechanika, ktorý schválilo MŠVVaŠ SR dňa 5. februára 2016 pod číslom 2016-8204/5343:39-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2016.*

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- zvýšiť podiel metodických orgánov na internom vzdelávaní pedagógov formou otvorených hodín a vzájomných hospitácií s cieľom skvalitnenia procesu edukácie;
- zamerať hospitačnú činnosť na uplatňovanie rozvíjania poznávacích, sociálnych, občianskych kompetencií a kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov, pravidelne sledovať a vyhodnocovať dopad získaných profesijných kompetencií PZ na kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu;
- vykonávať kontrolnú činnosť vedenia školy dôsledne, analyzovať zistenia na zasadnutí poradných orgánov, vyhodnocovať plnenie a účinnosť opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov;
- vypracovať plán vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja vedúcich PZ;
- pravidelne realizovať a vyhodnocovať monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní žiakov a príznakov šikanovania; prijímať účinné opatrenia na ich elimináciu
- zefektívniť systém poradenstva a prevencie vytvorením školského podporného tímu zaistiť vzájomné obsahové prepojenie a kooperáciu všetkých jeho zložiek;
- realizovať autoevalváciu školy s cieľom skvalitniť proces a výsledky vzdelávania;
- podporovať participáciu žiakov na tvorbe školského poriadku a pri riešení výchovných problémov spolužiakov;
- zabezpečiť obnovu osobných ochranných pomôcok žiakom (kováčske zástery).

2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 15. 01. 2023 **prijatť konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa neprimerovania školského poriadku s orgánmi školskej samosprávy, nerozpracovanie podrobností prevencie a riešenia šikanovania žiakov vo vnútornom predpise školy, nevyhotovenie záznamu o poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia žiakov počas súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu, nedodržanie vymedzeného časového rozsahu pri organizovaní kurzu ochrany života a zdravia, nezabezpečenia základného vybavenia pre teoretické a praktické vyučovanie v zriadených ŠO v súlade s príslušným **NORMATÍV-om** a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Košice uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Košice v termíne do **31. 08. 2023**

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program Strojár;
2. školský vzdelávací program Mechatronika v strojárstve;
3. školský vzdelávací program Mechanik;
4. školský vzdelávací program Programátor;
5. školský vzdelávací program Mechanik lietadiel;
6. školský poriadok;
7. hodnotiaca správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2021/2022;
8. rozvrhy hodín tried a učiteľov;
9. zmluvy o duálnom vzdelávaní, učebné zmluvy;
10. dokumentácia prijímacieho konania;
11. rozhodnutia vydané riaditeľom školy;
12. plán profesijného rozvoja s prílohami;
13. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov;
14. hospitačné záznamy vedenia školy;
15. triedne knihy; triedne výkazy, katalógové listy žiakov;

16. denník evidencie odborného výcviku;
17. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady;
18. dokumentácia výchovného poradcu a školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní;
19. dokumentácia školského psychológa (hodnotiaca správa za školský rok 2021/22; plán práce 2022/2023);
20. dokumentácia súvisiaca s organizovaním výletov, exkurzií, výcvikov a ďalších mimoškolských aktivít;

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: RNDr. Zuzana Borovská

Dňa: 12. 12. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:
RNDr. Zuzana Borovská
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Rastislav Friga

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 14. 12. 2022 v Košiciach:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

RNDr. Zuzana Borovská

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Rastislav Friga

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Rastislav Friga, riaditeľ školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

RNDr. Zuzana Borovská, školská inšpektorka

PRÍLOHY

1. Klíma školy (graf)
2. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti